

práva na svrších, nelze říci, uváží-li se hodnota oddělného práva a možný způsob realizace exekuce podle § 271 neb § 280 ex. ř., že vybočila z mezí práva daného jí zákonem, by se uspokojila pro svou pohledávku z oddělného práva, pokud jeho hodnota stačila. Věc lze posuzovati i tak, že žalovaná jako věřitelka přijala takto od dlužníka (žalobce) vlastně plat na základě nabytého oddělného práva a to v mezích zákonem dovolených, pokud totiž hodnota tohoto práva stačila. Platem tím se ovšem zmenšila pohledávka. Avšak vyrovnací řízení o jmění dlužníkově se platu toho rovněž netýkalo, neboť tento plat byl jen výronem nároku, vzniklého věřitelce nabytím oddělného práva, totiž nároku na uspokojení z oddělného práva. Plat tento nelze proto považovati za zvláštní výhodu, nedovolenou podle § 47 vyr. ř. (Bartsch-Pollak III. str. 177 a Rintelen str. 541).

Čís. 8829.

Nelze zamítnouti žalobu, ani pro tentokráte, byla-li projevena ochota k vzájemnému plnění. Byl-li projev učiněn, jest vzájemný závazek pojati do rozsudečného výroku i z úřední moci.

Předpis § 8 lichevního zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. v doslovu novely ze dne 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n. platí jen pro byty, nikoliv i pro obchodní místnosti.

(Rozh. ze dne 23. března 1929, Rv I 1441/28.)

Žalobkyně pronajala žalovanému počínajíc 1. říjnem 1927 na pět let kancelářské místnosti za 2.000 Kč roční činže a 25.000 Kč stavebního příspěvku, splatného ročně po 5.000 Kč vždy počátkem nájemného roku. Ježto žalovaný nezaplatil část stavebního příspěvku připadající na dobu od 1. října 1927 do 30. září 1928, žalovala ho žalobkyně o zaplacení 5.000 Kč. **O b a n i ž š í s o u d y** uznaly podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalovaného, ale doplnil rozsudečný výrok soudu první stolice v ten smysl, že žalovaný jest povinen »proti vydání klíčů od najatých místností« zaplatiti žalobcům 5.000 Kč.

D ů v o d y:

Dovolatel uplatňuje jen důvod § 503 čís. 4 c. ř. s., a to v těchto směrech: 1. že jeho odsouzení k placení není v rozsudku omezeno vzájemným závazkem žalobců k vydání klíčů, a 2. že smlouva jest podle zákona o trestání válečné lichvy nicotná. K čís. 1. Žalovaný namítal v první stolici mimo jiné také předčasnost žaloby z důvodu, že mu žalobci nevydali klíče od najatých místností, ač je dopisem ze dne 17. října 1927 žádal, čímž patrně chtěl říci, že mu žalobci neodevzdali nájemní předmět do užívání a tím nesplnili smlouvu se své strany (§ 1096 obč. zák.). Ža-

lobci na to ve sporu prohlásili, že klíče jsou a byly žalovanému k dispozici. Není důvodu pro zamítnutí žaloby, a to ani pro tentokráte, neboť podle § 1052 obč. zák., který vyslovuje zásadu pro všechny úplatné smlouvy, stačí projev ochoty ke vzájemnému plnění. Tento projev byl učiněn. Pak ale jest vzájemný závazek pojati do rozsudkového výroku i z úřední moci (srov. rozh. čís. 2728, 3423, 7461 sb. n. s.). V tom směru bylo tedy ve smyslu vývodů dovolání doplniti rozsudečný výrok, čímž však žalovaný se svou námitkou předčasnosti žaloby nezvítězil a zůstává odsouzen k placení zažalované sumy, jak bylo právem uznáno v nižších stolicích.

K čís. 2. Žalovaný učinil v žalobní odpovědi jen docela všeobecnou námitku, že žalobní nárok jest nedovolený podle zákona ze dne 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n., ale nijak tuto námitku nesubstancoval, takže nelze posouditi, v čem lichvu viděl. Myslil-li tím přestupek podle § 8 zák. ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. v doslovu čl. I. čís. 1 b) zmíněného zákona čís. 80/1924 sb. z. a n., záležející v tom, že se trestá pronajímatel, jenž si dává poskytovat nebo slibovat mimo nájemné prospěch majetkový za to, že pronajímá byt, nebo jeho část, přehlédli, že tento předpis platí právě jen pro byty, nikoli pro obchodní místnosti, o které tu jde. Zákon mluví jen o bytu nebo jeho části a správa ústavně-právního výboru tisk 4433/1924 praví k tomuto zákonu výslovně, že se toto ustanovení »týká jen bytů, nebo jejich částí, nikoli místností k provozování živnosti«. Netřeba se tedy obírat ani předpisem § 17 čís. 568 z roku 1919 sb. z. a n., jak učinil odvolací soud.

Čís. 8830.

Do usnesení rekursního soudu, jímž byl zrušen výrok prvního soudu o útratách jako zmatečný, není dovolací rekurs přípustný.

(Rozh. ze dne 23. března 1929, R II 37/29.)

Soud první stolice určil žalobcovy útraty sporu včetně útrat trestního řízení. Rekursní soud zrušil napadené usnesení, pokud upravilo útraty trestního řízení, maje za to, že nelze o nich rozhodovati pořadem práva.

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs.

Důvody:

Nemůže býti pochybnosti o tom, že usnesení procesního soudu první stolice bylo rozhodnutím o útratách jako dodatek k soudnímu smíru ze dne 25. června 1928. Na rekurs žalobkyně zrušil je rekursní soud jako zmatečné, pokud jím byly upraveny útraty zastupování žalobkyně jako soukromé účastnice v trestním řízení. Bylo tedy i toto usnesení rekursního soudu rozhodnutím v otázce útrat. Proti takovým rozhodnutím